

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

NEGYEDIK SZEKCIÓ

SCHEIRING ÉS SZABÓ kontra MAGYARORSZÁG

(Kérelem száma: 609/14)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2019. December 3.

*Ez az ítélet jogerős, de a szövegben szerkesztői változtatások
lehetségesek.*

A Scheiring és Szabó kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága

Branko Lubarda, *Elnök*,

Carlo Ranzoni,

Paczolay Péter, *bírák*,

és Andrea Tamietti, *Szekció Jegyzőkönyv-vezető Helyettes* részvételével,
Tanácsban, 2019. november 12. napján zárt ülésen az alábbi ítéletet hozta:

ELJÁRÁS

1. Az ügy az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok Védelméről szóló Egyezmény („Egyezmény”) 34. cikke alapján Magyarország ellen 609/14 számon 2013. december 20. napján két magyar állampolgár, Scheiring Gábor és Szabó Rebeka Katalin (a továbbiakban „kérelmezők”), által benyújtott kérelem alapján indult.

2. A kérelmezőket Karsai D.A., Budapesten működő ügyvéd képviselte. A magyar kormányt („a Kormány”) Tallódi Z. úr, az Igazságügyi Minisztérium alkalmazottja képviselte.

3. A kérelmezőkre az Országgyűlés ülésén tanúsított magatartásukkal kapcsolatban kiszabott büntetés miatt az Egyezmény 10. cikke alapján benyújtott panaszt 2018. január 4. napján továbbították a Kormánynak, míg a kérelem többi részét a Bíróság Szabályzatának 54. § 3. pontja alapján elfogadhatatlannak nyilvánították.

A TÉNYEK**I. A TÉNYÁLLÁS**

1. A kérelmezők, Scheiring Gábor és Szabó Rebeka Katalin 1981-ben illetve 1977-ben születtek és Budapesten élnek.

2. A szóban forgó időpontban a kérelmezők független parlamenti képviselők voltak.

3. Az Országgyűlés 2013. December 9-én tartott plenáris ülésén az országgyűlés ülése napirendjének elfogadásával kapcsolatos döntés során a kérelmezők az ülésterem közepére egy nagy molinót vittek és felmutatták azt, melyen a következők szerepeltek “Kit védtek? Ne kamuzzatok tovább a NAV ügyben! [Ez egy feljelentési botrány kormányzati körökben felmerült nagy összegű adócsalás és korrupció miatt].”

4. A Házelnök többször csöngetett és rendreutasította a kérelmezőket felszólítva őket, hogy hagyják abba magatartásukat. Több országgyűlési képviselő hangos megjegyzéseket tett a kérelmezők eljárásával kapcsolatban.

5. Mivel a kérelmezők továbbra is a magasban tartották a molinót, a Házelnök tájékoztatta őket, hogy az Országgyűlésről szóló törvény (lásd 11. pont lent) 49. § (4) bekezdés alapján hasonló szankciókat fog javasolni azokhoz, melyeket korábbi rendzavarásokkal kapcsolatban indítványozott.

6. Ezt követően a kérelmezők a molinót az ülésterem galériájára vitték és ott az Országgyűlés tisztségviselőinek székei fölött helyezték el, mialatt egy ellenzéki képviselő interpellációt terjesztett elő. A molinó továbbra is a galérián maradt, amíg a teremszolgák el nem távolították azt.

7. 2013. december 12-én a Házelnök indítványozta, hogy Scheiring urat 50,000 forintra – (mely 170 eurónak felel meg) és Szabó asszonyt 131,000 forintra (440 eurónak felel meg) bírságozzák, jegyzőkönyvben is rögzített magatartásuk miatt, mely az Országgyűlés rendjének súlyos megsértése az Országgyűlésről szóló törvény 49. § (4) bekezdése alapján. Az indítványban szerepelt, hogy Szabó asszonyt súlyosabb bírsággal kell büntetni, mivel korábban már tanúsított hasonló rendzavaró magatartást. A plenáris ülés 2013. december 16-án vita nélkül fogadta el az indítványt.

II. RELEVÁNS HAZAI JOG ÉS JOGGYAKORLAT

8. A hazai jog és joggyakorlat részletes ismertetését a *Karácsony és Mások kontra Magyarország* ([GC], nos. 42461/13 and 44357/13, §§ 24-41, 17 May 2016) ügyben hozott ítélet tartalmazza.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 10. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

9. A kérelmezők az Egyezmény 10. és 13. Cikkére hivatkozva kifogásolták, hogy az országgyűlés ülésén felmutatott molinó miatt bírságot szabtak ki rájuk. A Bíróság jogosult a tényállás jogi minősítésében dönteni (lásd, többek között *Radomilja and Others v. Croatia* [GC], nos. 37685/10 and 22768/12, §§ 114 and 126, 20 March 2018), ennél fogva a panaszokat kizárólag az Egyezmény 10. Cikke alapján vizsgálta (lásd, *Karácsony és Mások*, id. fent, 174. pont). A szóban forgó rendelkezés a következőképpen szól:

„1. Mindenkinnek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát országhatárokon tekintet nélkül és anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhasson. Ez a Cikk nem akadályozza, hogy az államok a rádió-, televízió- vagy mozgókép vállalatok működését engedélyezéshez kössék.

2. E kötelezettségekkel és felelősséggel együtt járó szabadságok gyakorlása a törvényben meghatározott, olyan alakszerűségeknek, feltételeknek, korlátozásoknak vagy szankcióknak vethető alá, amelyek szükséges intézkedéseknek minősülnek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a területi sértetlenség, a közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök

védelme, mások jó hírneve vagy jogai védelme, a bizalmas értesülés közlésének megakadályozása, vagy a bíróságok tekintélyének és pártatlanságának fenntartása céljából.”

A. Elfogadhatóság

10. A Bíróság megállapítja, hogy a szóban forgó panasz az Egyezmény 35. Cikk 3. pont (a) alpontja szempontjából nem nyilvánvalóan alaptalan. Megállapítja továbbá, hogy más okból sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatónak kell nyilvánítani.

B. Érdemi kérdések

1. A felek érvelése

(a) A kérelmezők

11. A kérelmezők nem vitatták, hogy a beavatkozás formálisan törvényen alapul, azonban előadták, hogy a törvény 49. § (4) bekezdésében a fegyelmi vétség definíciója nem pontos és gyakorlati alkalmazása előreláthatatlan.

12. A kérelmezők előadták, hogy a szimbolikus beszéd (molínó felmutatása) volt az egyetlen lehetőség volt arra, hogy látható módon fejezzék ki ellenvetésüket a Kormány intézkedéseivel szemben. Fenntartották, hogy a bírságolásukkal kapcsolatos döntés nem szolgált törvényes célt és semmiképp nem tekinthető szükségesnek egy demokratikus társadalomban. Mindemellett azzal érveltek, hogy a fegyelmi eljárást a kormányzó koalíció ellenőrzése alatt bonyolították le és az nem tartalmazott eljárási garanciákat.

(b) A Kormány

13. A Kormány *a Karácsony és Mások* ügyben a Nagykamara által hozott ítéletre hivatkozva (id. fent 122-129. pontok) előadta, hogy a beavatkozást „törvény írta elő” és legitim célokat szolgált.

14. A Kormány azzal érvelt, hogy a kérelmezőkre kiszabott bírság nem volt aránytalan. A Kormány álláspontja szerint a kérelmezők szándékosan alkalmaztak olyan véleménynyilvánítási formát, mely az Országgyűlés szabályzatának megszegésével járt, és ez a véleménynyilvánítás szabadságához való joggal történő visszaélésnek minősül. Az eljárási biztosítékok tekintetében a Kormány előadta, hogy a bírság megállapítására vonatkozó döntést megfelelően megindokolták és az Országgyűlés plenáris ülésén fogadták el. Mindemellett a kérelmezők több fórum előtt is megtámadhatták volna a Házelnök által indítványozott intézkedéseket, így az Országgyűlés plenáris ülése, a Házbizottság vagy az Országgyűlés Eljárási Szabályzatának értelmezéséért felelős bizottság előtt.

2. A Bíróság mérlegelése

15. A Bíróság megállapítja, hogy a kérelmezőkkel szemben azért állapítottak meg bírságot, mert egy nagy molinó felmutatásával az országgyűlés ülésének napirendjével kapcsolatos javaslat tárgyalása és egy folyamatban lévő interpelláció alatt zavarták meg az Országgyűlés rendjét (lásd 6-9. pontok fent). Szintén megállapítja, hogy a szóban forgó időpontban a hazai jog nem tartalmazott olyan lehetőséget, melynek alapján egy *ex post facto* fegyelmi intézkedéssel érintett országgyűlési képviselő részt vehet a vonatkozó eljárásban oly módon, hogy az adott ügyben meghallgatják. A kérelmezők ügyével kapcsolatos eljárás egyrészt abból állt, hogy a Házelnök írásos indítványt tett a bírság megállapítására, majd azt a plenáris ülés vita nélkül fogadta el azt (lásd 10. pont fent). A Bíróság ezen kívül megállapítja, hogy a 2013. december 16-án hozott határozat (ibid.) nem tartalmaz indoklást a tekintetben, hogy a kérelmezők eljárása miért minősült az Országgyűlés rendje súlyos megsértésének.

16. A Bíróság megállapítja, hogy a *Karácsony és Mások* (id fent, 120-162. pontok) ügyben tulajdonképpen azonos tényállás mellett már megállapították az Egyezmény 10. pontjának megsértését. A Bíróság, megvizsgálva a felek érvelését és az általuk előterjesztett dokumentumokat, nem lát indokot arra, hogy másképpen határozzon. Megállapítja, hogy a kérelmezők véleménynyilvánítási szabadsághoz való jogába történt kifogásolt beavatkozás nem volt „szükséges egy demokratikus társadalomban” mivel nem kapcsolódtak hozzá megfelelő eljárási garanciák. Ennél fogva az Egyezmény 10. Cikkét megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

20. Az Egyezmény 41. Cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

▪ Kár

21. A kérelmezők fejenként 5.000 Euró nem vagyoni kár megtérítését kérték.

22. A Kormány vitatta a követeléseket.

23. Tekintettel a jelen ügy körülményeire, a Bíróság úgy véli, hogy a 10. Cikk megsértésének megállapítása önmagában megfelelő elégtételt biztosít a kérelmezők bármely nem vagyoni kárának orvoslására (lsd. a fent hivatkozott *Karácsony és Mások* ügyben hozott ítélet 181. pontja).

24. Mivel a kérelmezők vagyoni kárral kapcsolatban nem terjesztettek elő igényt, a Bíróságnak ebben a kérdésben nem kell döntést hoznia.

▪ **A. Költségek és kiadások**

17. A kérelmezők, közösen, a Bíróság előtti eljárással kapcsolatban 4318 Euró plusz 27% ÁFA jogi költség megtérítését kérték, amely 200 Euró órájjal számolva tizenhét ügyvédi munkaórát jelent, melyből négy óra az iratok tanulmányozása, három óra a Bíróság esetjogának tanulmányozása, és tíz óra a kérelem és a beadványok elkészítése. A kérelmezők előadták, hogy az ügyvédi munkadíjat csak akkor számlázza ki a jogi képviselő, ha a kérelmezők számára kedvező ítélet születik.

18. Tekintettel az ügy aktájában található valamennyi iratra, a Bíróság úgy véli, hogy összesen 2.000 Euró összeg plusz az ezen felüli adó megítélése tekinthető észszerűnek a Bíróság előtti eljárás költségeivel kapcsolatban.

▪ **B. Késedelmi kamat**

27. A Bíróság megfelelőnek véli, hogy a késedelmi kamat alapjául az Európai Központi Bank által megállapított marginális hitelkamat láb szolgáljon, amelyhez három százalékpontot kell hozzáadni.

A FENTIEK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Elfogadhatónak *nyilvánítja* a kérelmet;
2. *Úgy dönt*, hogy megsértették az Egyezmény 10. Cikkét;
3. *Úgy dönt*, hogy a jogsértés megtörténtének megállapítása önmagában megfelelő igazságos elégtétel a kérelmezők bármely nem vagyoni kárának orvoslására;
4. *Úgy dönt*,
 - (a) hogy az alperes Állam három hónapon belül összesen 2.000 Euró (kétezer Euró) plusz ezen felül az erre eső adó összegének megtérítésére köteles a két kérelmezőnek együttesen, költségek és kiadások megtérítése jogcímén;
 - (b) hogy, a fent említett három hónapos időszak lejáratára és a kiegyenlítés közötti időtartamra egyszerű kamatként az Európai Központi Bank által megállapított marginális hitelkamat láb szolgál, amelyhez három százalékpontot kell hozzáadni;

5. *Elutasítja* a kérelmezők igazságos elégtétel iránti további kérelmét.

Készült angol nyelven, kihirdetve 2019. december 3. napján, írásban, a Bíróság Szabályainak 77. § 2. és 3. pontja alapján.

Andrea Tamietti
Helyettes Jegyzőkönyv-vezető

Branko Lubarda
Elnök